

Skyltpolicy 2017

Eda kommun

Eda kommun

Styrdokument

Dokumenttyp	Policy
Beslutad av	Kommunfullmäktige 2009-11-25 § 119
Dokumentansvarig	Verksamhetschef Samhällsbyggnad
Reviderad av	Kommunstyrelsen 2017-04-03 § 79

Inledning

Eda kommun vill med denna skyltpolicy verka för en god dialog mellan verksamhetsstövare och kommunen. Målet är att skyltning i stadsmiljö sker på ett sätt som synliggör kommunens verksamheter och samtidigt tillvaratar byggnadens eller områdets arkitektoniska kvalitéer på bästa sätt. Dokumentet ska användas som inspiration och stöd för verksamhetsutövare och fastighetsägare vid ansökningar om lov och tillstånd för uppsättning av skylt. Policyn beskriver hur kommunen i handläggning av lov ska verka för en god stadsmiljö samt de lagar och regler som gäller för uppsättning av skyltar.

Vad räknas som skylt?

En skylt är en anordning som hjälper till att kommunicera ett budskap. Det finns många olika typer av skyltar t.ex. hänvisningsskyltar, affischtavlor, arbetsplatskyltar, banderoller mm. Denna policy omfattar enskilda kommersiella skyltar dvs. skyltar som syftar till att visa ett företags existens och lokalisering, samt allmänna reklamskyltar som inte har en direkt koppling till platsen eller byggnaden där skylten är placerad.

Tillstånd för skylt i Eda kommun

För nya skyltar krävs nästan alltid någon form av tillstånd. Det gäller även skyltar av tillfällig karaktär. Vilken eller vilka tillstånd som krävs varierar beroende på var skylten ska placeras och hur länge den ska vara uppsatt. Inom detaljplanelagt område krävs bygglov enligt plan- och bygglagen (2010:900). Placeras skylten på allmän plats krävs även tillstånd från polisen enligt ordningslagen (1993:1617).

Utanför detaljplanelagt område kan uppsättning av skylt kräva tillstånd från länsstyrelsen och inom vägområdet krävs tillstånd från Trafikverket.

Uppsättning av skyltar kräver dessutom alltid fastighetsägarens skriftliga tillstånd. En ansökan om bygglov, polistillstånd eller markupplåtelse debiteras enligt gällande taxor. För mer information om bygglov och tillstånd se under rubriken ”aktuella författningar” eller tag kontakt med plansektionen eller polisen. Kontaktuppgifter står på sista sidan.

Väsentligt ändring av skylt

Även väsentliga ändringar av befintlig skylt inom detaljplan kräver bygglov. Exempel på ”väsentlig ändring” är att på befintlig skylt gå ifrån att göra reklam för den verksamhet som bedrivs på fastigheten till att göra reklam för eller hänvisa till verksamhet på annan fastighet. En sådan ändring är endast tillåten om bygglov beviljats för en allmän reklamskylt. Byte av text på befintlig skylt för att ny verksamhet har etablerat sig på fastigheten kräver nytt bygglov.

Allmänna riktlinjer

Att tänka på vid utformning av skylt

Placering, storlek och utformning ska vara lämplig med hänsyn till stads- och landskapsbilden samt platsens kulturvärden. I tätorterna måste även helhetsintrycket och möjligheten till framtida kompletteringar beaktas. Vissa byggnader har ett större kulturhistoriskt värde och då kan det ställas höga krav på anpassning till byggnadens karaktär. Det gäller framförallt skyltens storlek och utformning men kan även avse detaljer som ledningsdragningen fram till skylten. För att skyltar ska vara läsbara av personer med synnedsättning bör det vara god ljushetskontrast mellan text och bakgrund.

Skyltar som placeras på eller intill en byggnad ska anpassas till byggnadens arkitektur och karaktär. I tätorterna ska skyltarna underordna sig byggnaden och inte vara alltför dominerande. Finns det flera verksamheter i samma byggnad ska hänsyn tas så att samtliga verksamheter ges skyltplats utan att byggnadens karaktär påverkas negativt. Om flera skyltar ska samsas på en fasad bör de ha likartad utformning och kulör. Skyltens storlek ska anpassas till i proportion till befintlig byggnad. I huvudsak ska skyltar på fasad placeras i markplan.

Belysning

Det kan vara viktigt med någon form av belysning av skyltar för att de ska synas även under kvällstid. En väl avvägd belysning kan vara positiv för tätort och för byggnaden som skylten placeras på. Ljusstyrkan ska vara rimlig för ändamålet och får inte upplevas som störande för boende och trafikanter. För att minska belysta skyltars energiförbrukning bör LED-belysning väljas framför lysrörs- eller halogenbelysning. Spotlights ska vara riktade in mot fasaden så att skylten hamnar i fokus. Vid invändig belysning måste ljusstyrkan anpassas till skyltens kulör då en ljus skylt kräver lägre ljusstyrka än en skylt med mörk kulör. Sett ur kulturhistoriskt perspektiv är det positivt om fungerande äldre neonskyltar kan bevaras.

Placering vid infartsvägar

Vid infartsvägar till tätbebyggt område ska reklamskyltar undvikas till förmån för kommuninformation. Ur trafik-säkerhetssynpunkt är det olämpligt med uppseendeväckande reklam som lätt avleder uppmärksamheten från trafiken. Skyltar i trafikmiljö ska vara enhetligt utformade, informativa och vägleda kommunens besökare. Mindre skyltning på exempelvis busskurer kan tillåtas om det inte bedöms påverka trafiksäkerheten.

Skylt med belysning

Skylt med belysning

Olika typer av skyltar

Bildväxlande skyltar

Här avses alla skyltar som kan växla motiv. Det kan vara bildskärmar, projicerade bildspel, LED-tavlor, rullande text, roterande skyltar eller liknande. Dessa skyltar är svåra att anpassa till en byggnads karaktär då man inte kan förutse eller styra vad som kommer att visas på skylten. Avsikten med en bildväxlande skylt är oftast att ge flera verksamheter möjlighet att exponera sig på samma skylt. Då saknas den koppling till byggnaden eller platsen som förutsätts vid traditionell fasadskyltning. På byggnader eller i miljöer med stort kulturhistoriskt värde bör man vara mycket restriktiv med denna typ av skyltning då en sådan skylt kan ge en negativ inverkan på byggnadens eller områdets karaktär.

Bildväxlande skyltar eller displayer avleder lätt uppmärksamheten från trafiken och ska därför behandlas restriktivt i anslutning till trafikleder inom planlagt område. Fristående bildväxlande skyltar, vars huvudsakliga syfte är reklam, bedöms inte vara förenligt med detaljplanens syfte om de placeras på allmän plats.

Skyltar med rörliga bilder får ej förekomma där detta kan medföra trafikstörning.

Skyttypyloner

I områden med många verksamhetsutövare så som industriområden/handelsområden bör reklamen samordnas på en gemensam skyttypylon för att minska antalet skyltar. Skyltarna ska inte vara högre än den enligt detaljplan tillåtna byggnadshöjden, eller totalhöjd är väldigt låg kan undantag från denna riktlinje göras. Belysning ska vara dimensionerad och ritad så att fotgängare och trafikanter inte bländas. Skyttypyloner på allmän plats, vars huvudsakliga syfte är reklam, bedöms inte vara förenligt med detaljplanens syfte.

Orienteringsskyltar

Med orienteringsskyltar avses en större fristående skylt där avsikten är att vägleda transporter och besökare till olika företag inom ett större område. Placering vid infartsväg ska väljas med omsorg för att skyltens syfte ska uppnås utan att påverka trafiksäkerheten negativt. Tillåts endast om samtliga verksamheter i det aktuella området ges utrymme för exponering.

Hänvisningsskyltar till enskilda företag eller inrättningar tillåts endast om behovet inte kan lösas med skylt på aktuell fastighet eller med gemensamma orienteringstavlor för ett större område. För mer information om hänvisningsskyltar kontakta plansektionen.

Bildväxlande skylt

Skyttypylon

Orienteringsskylt

Affischtavlor

Det krävs tillstånd från polisen för att sätta upp affischer, annonser eller liknande på offentlig plats samt husvägg, staket, stolpe eller dylikt som vetter mot offentlig plats.

Det enda undantaget är om anslaget sätt upp på tavla eller liknande anordning avsett för detta ändamål. Själva affischtavlan kräver dock bygglov om den sätts upp inom detaljplanelagt område.

Arbetsplatsskyltar

Tillfälliga arbetsplatsskyltar kan vara ganska dominerande och står ofta på ett tungt stativ med betong. I normalfallet så krävs inte bygglov om de står på samma fastighet som arbetena pågår. Kan skylten inte placeras på samma fastighet krävs ett tidsbegränsat lov om fastigheten ligger inom detaljplan. Ur trafiksäkerhetssynpunkt kan det vara olämpligt att placera sådana skyltar nära vägkorsning då de kan skymma sikt och utgöra en fara vid en påkörning. Man bör även samråda med grannar om skyltens placering eller storlek kan komma att medföra olägenheter för närboende.

Gatupratrare

Flera butiker vill utöver permanenta skyltar på fasad även ställa ut fristående skyltar framför sin butik så kallade gatupratrare. Om skylten placeras på allmän plats krävs tillstånd från polisen och fastighetsägaren. För gatupratrare gäller att skyltens utformning ska vara anpassad till stadsmiljön. Ramen bör vara svart eller mörkgrön. För att skylten ska fungera ur tillgänglighetsperspektiv bör den vara försedd med en kant runt nedre delen som kan följas med en känselkäpp. Lätta, vikbara skyltar med synliga ben är inte lämpliga då de kan utgöra ett hinder för synskadade. I tillståndet från polisen regleras var skylten får placeras. Saknas tillstånd från polisen för gatupratrare på allmänplats kommer dessa destrueras av kommunen.

Flaggor

Med flaggor avses här endast reklamflaggor och inte nationsflaggor. Uppsättning av reklamflaggor på fasad eller flaggstång kräver inte bygglov. Mindre reklamflaggor bör placeras i direkt anslutning till entrén. Flaggor får inte placeras med underkant på lägre höjd än 2,3 meter över gång- och cykelbana eller på lägre höjd än 4,6 meter över körbana med hänsyn till trafiksäkerhet. Om de ska placeras på lägre höjd krävs först tillstånd från polisen. Fristående flaggstänger är inte heller lovpliktiga men kräver alltid markägarens tillstånd. Nära allmän väg kan även tillstånd från väghållaren behövas.

Gatupratrare

Flagga

Skylt på fasad

Fönsterdekal

Beachflagga

Skylt på fasad

I huvudsak ska skylten placeras i direkt anslutning till den aktuella verksamhetens entré. Antingen direkt ovanför eller vid sidan om entrédörren för att besökare snabbt ska hitta entrén. Skyltband som sträcker sig över hela fasadens bredd bör undvikas i tätorterna. Om det är viktigt att tydliggöra verksamhetens utbredning innanför fasaden bör det vara genom en smalare färgmarkering eller liknande så skylten närmast entrén ändå är dominerande. Kommunen ser positivt på att genomskurna skyltar väljs framför hela tavlor då de har en mindre påverkan av fasadens karaktär. Flaggskyltar kan vara ett bra sätt att synliggöra verksamheten längs gågator då det kan vara svårt att se skyltar direkt mot fasad. Små hänvisnings- eller portskyltar, typ ”Doktor Jonsson 1:a våningen” eller mindre larmdekaler kräver inte heller bygglov om den inte kan ses som en väsentlig ändring (se under egen rubrik).

I centrum ska skyltar placeras i huvudsak i markplan. Om byggnadens arkitektur tillåter placering över sockelvåning bör skylten inte nå högre upp än underkanten på andra våningens fönsterband. Om verksamheten inte har lokal i markplan eller om byggnadens karaktär inte påverkas negativt kan skylt i undantagsfall accepteras längre upp på fasaden. Flaggskyltar eller liknande får inte placeras med underkant på lägre höjd än 2,3 meter över gång- och cykelbana med hänsyn till trafiksäkerhet. Skyltar över takfot eller på tak bör endast tillåtas om annan placering inte påverkar byggnadens arkitektur negativt.

Fönsterdekaler

Ett annat sätt att göra reklam för verksamheten utan att göra ingrepp i fasaden är fönsterdekaler. De är inte bygglovs- eller tillståndspliktiga. Utformning och kulör bör alltid väljas med omsorg då en större dekal kan påverka byggnadens karaktär. Större delen av fönstret bör lämnas fritt då möjligheten att se in i lokalen skapar trivsel och lockar fler besökare. På kvällar och nätter ger ljus från skyltfönster en känsla av liv och trygghet för förbipasserande.

Vepor och Banderoller

Även vepor och banderoller räknas som skylt och är bygglovspliktiga inom detaljplanelagt område. Då dessa oftast har en tillfällig karaktär är det lämpligt med tidsbegränsade bygglov. Denna typ av skylt är vanlig vid tillfälliga kampanjer med avsikt att väcka uppmärksamhet för något som pågår under en begränsad period.

Om tillstånd för skyltar

Följande lagar reglerar

Aktuella författningar

- Plan- och bygglagen (2010:900), PBL
- Plan- och byggförordningen (2011:338), PBF
- Lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning (1998:814), LGS
- Förordningen (1998:929) in gaturenhållning och skyltning, FGS
- Ordningsslagen (1993:1617), OL
- Vägslagen (1971:948), VL
- Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Eda kommun.

Kommunens hantering av olovlig skyltning

Kommunens befogenheter respektive skyldigheter vad gäller hanteringen av olovlig skyltning regleras främst genom Plan- och bygglagen (PBL) samt Lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning (LGS). Lagen ger kommunen möjlighet att själv sätta upp regler om förbud och förelägganden för efterlevnaden av lagen. För Eda kommun gäller nedanstående tågordning och ansvarsfördelning för ärenden gällande olovlig skyltning. Principerna är en modell för tillämpning av de lagar som redovisas i sista avsnittet.

Skyltar som står på allmän plats/kommunägd mark handläggs på följande sätt:

1. Kommunen kontrollerar om skylten saknar lov eller särskilt tillstånd.
2. Om ägaren till skylten kan identifieras kontaktas ägaren av kommunen. Ägaren uppmanas att snarast avlägsna skylten.
3. Om ägaren inte kan identifieras avlägsnas skylten om lov saknas. Olovliga skyltar kommer förvaras i ett förråd vid något av kommunens reningsverk.
4. Skylten kan hämtas ut av sin ägare vid det aktuella förrådet. Den som hämtar ut en skylt ska på lämpligt sätt styrka att han eller hon äger skylten.
5. Kommunen tar ut en avgift om 1000 kronor för sina handläggningskostnader. Avgiften ska betalas inom 30 dagar från avhämtande av skylten.
6. För förvaring av bortforslade skyltar ansvarar kommunen högst 90 dagar därefter transporteras skylten till kommunens avfallsanläggning.

För mer information om lagstiftning, bygglov eller detaljplaner se kommunens hemsida: www.eda.se
Vill du veta mer om skyltar utanför detaljplan eller inom vägområde se länsstyrelsens eller Trafikverkets hemsida: www.lansstyrelsen.se samt www.trafikverket.se

Denna policy för kommersiella skyltar i Eda kommun har tagits fram av kommunen.

Funderingar

Planerar du att sätta upp nya skyltar, och undrar vad som gäller för just din fastighet? Eller vill du ha råd och tips om placering och utformning? Plansektionen på Eda kommun svarar gärna på frågor och ger upplysningar om bygglov, planbestämmelser och tolkning av planlagstiftningen. Välkommen att kontakta oss!

Eda kommun 0571-281 00

Eda kommun